

VEŘEJNÝ ZÁJEM V PLÁNECH POVODÍ PODLE RÁMCOVÉ SMĚRNICE O VODÁCH

Hana Prchalová

Vodní hospodářství a veřejné zájmy

Národní dialog o vodě

Hotel Skalský Dvůr, 18. – 19.9. 2018

Obsah prezentace

- **Veřejný zájem v plánech povodí**
- **Silně ovlivněné vodní útvary**
- **Uznatelné užívání silně ovlivněných vodních útvarů**
- **Odůvodnění uznatelného užívání**
- **Posouzení „better environmental option“**
- **Posouzení nápravných opatření**
- **Návrh zmírňujících opatření**
- **Výjimky důsledkem vlivu nově změněných fyzikálních poměrů nebo změn hladin podzemní vody**
- **Shrnutí**

Veřejný zájem v plánech povodí

Rámcová směrnice o vodě:

- Článek 4 - environmentální cíle („cíle ochrany vody“) a případné výjimky z těchto cílů („zvláštní cíle“)
- Nadřazený veřejný zájem – pro aplikaci článku 4.7 (nové projekty), užitečné funkce silně ovlivněných vodních útvarů
- Problematika užitečných funkcí silně ovlivněných útvarů a nadřazeného veřejného zájmu pro nové projekty spolu souvisí

Silně ovlivněné vodní útvary

- **”Silně ovlivněný vodní útvar” je útvar povrchové vody, který v důsledku fyzických změn způsobených lidskou činností má podstatně změněný charakter**
- **Nadřazený veřejný zájem – pro aplikaci článku 4.7 (nové projekty), užitečné funkce silně ovlivněných vodních útvarů**
- **Jedná se hlavně o útvary kategorie „řeka“**

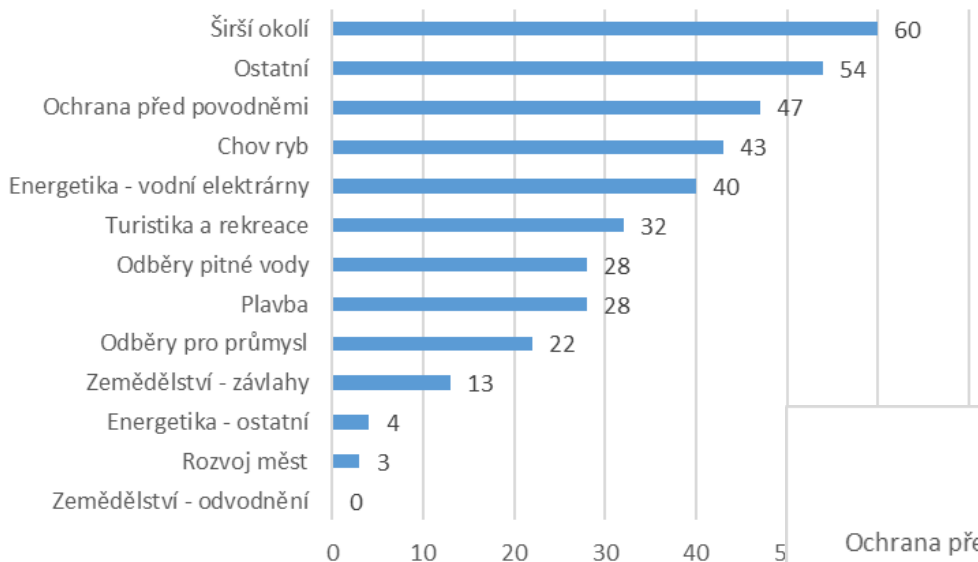

Uznatelné užívání silně ovlivněných řek

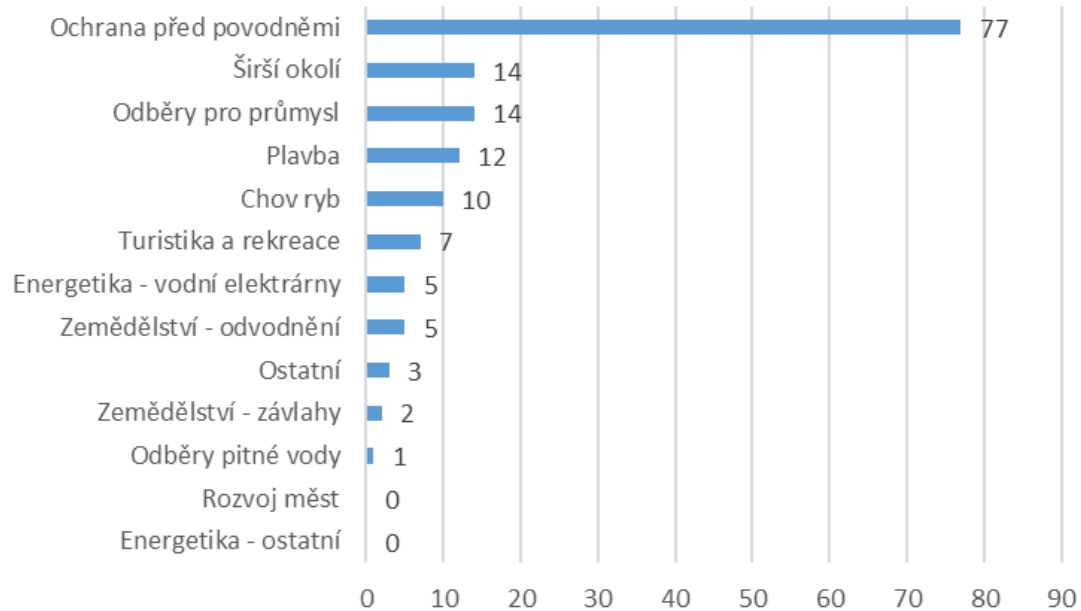
- Také „užitečné funkce“ nebo „specifické užívání“
- Jedná se o činnosti člověka, pro něž je voda jímána (pitná voda, odběry pro průmysl), jiné užívání vody (např. plavba, rekreace, vodní elektrárny), úprava vodních poměrů (např. ochrana před povodněmi), jiné stejně důležité trvalé rozvojové činnosti člověka.
- Pokud nelze přiřadit útvaru alespoň jedno uznatelné užívání, nemůže být označen jako silně ovlivněný (mohou existovat výjimky).

Užívání pro silně ovlivněné útvary (2015)

Užívání pro nádrže a rybníky (73)

Užívání pro řeky (89)

Odůvodnění uznatelného užívání řek

- **Nestačí uznatelné užívání přiřadit, je ho nutné také odůvodnit – nejlépe kvantifikovat**
- **Příklad 1:**
 - ✓ **Uznatelné užívání: ochrana před povodněmi**
 - ✓ **Počet chráněných obyvatel, hodnota majetku, chráněné památky**
- **Příklad 2:**
 - ✓ **Uznatelné užívání: plavba**
 - ✓ **Účel plavby (např. přeprava materiálu, rekreace), přepravený materiál v t/rok, ekonomické parametry**

Další kroky

- Jejich smyslem je pokud možno najít variantu, při které je zachováno užívání, ale zároveň jejich dopad na ekologický stav řek je minimální

Posouzení nápravných opatření

- **Nápravná opatření: odstranění existující fyzické změny (např. odstranění jezu, renaturace nebo revitalizace koryta a toku)**
- **Mělo by nápravné opatření významný efekt na užívání?**

Posouzení „better environmental option“

- **Je možné uznatelného užívání dosáhnout jinak nebo jinde, kde nebude dopad tak škodlivý?**
- **Příklad 1:**
 - ✓ **Uznatelné užívání: ochrana před povodněmi (např. ohrázování, zkapacitnění koryta)**
 - ✓ **Lze pro ochranu navrhnout jiné, přírodě blízké opatření?**
- **Příklad 2:**
 - ✓ **Uznatelné užívání: plavba**
 - ✓ **Lze pro přepravu materiálu použít jiný druh dopravy (např. železnici), který má menší dopad na životní prostředí?**

Posouzení zmírňujících opatření

- **Zmírňující opatření: zachovají užívání i existující fyzikální změnu, ale minimalizují dopad na ekologický stav/potenciál – např. zprůchodnění překážky, zachování ekologických průtoků apod.**

Výjimky pro nové projekty

- Pokud je plánován nový projekt, který způsobí fyzikální změnu a nedosažení dobrého stavu nebo zhoršení stávajícího stavu, je nutné pro něj projít všechny kroky jako pro silně ovlivněné útvary (tj. útvary s již existující fyzickou změnou) – kromě nápravných opatření.
- Místo uznatelného užívání se zde používá termín „nadřazený veřejný zájem“ a protože se jedná o plánovaný projekt, měla by být kritéria přísnější
- Kromě posouzení je nutné také nechat veřejnost, aby se mohla vyjádřit

Shrnutí

- **Veřejný zájem ve vodním hospodářství většinou souvisí s rozhodováním mezi více zájmy**
- **Téměř vždy je více veřejných zájmů, mezi kterými je nutné se rozhodovat**
- **Neexistuje jeden veřejný zájem, který by byl v každém případě nadřazený**
- **Lze udělat seznam veřejných zájmů**
- **Pro každý případ, kdy je nutné rozhodnout, který zájem je nadřazený, je nutné podrobněji zdůvodnit a posoudit možné varianty**
- **Optimální variantou je zohlednění více zájmů**
- **Veřejný zájem je účinný nástroj, ale ne klacek na „ubíjení“ oponentů**

Děkuji za pozornost